

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка
НН інститут історії, права та міжнародних відносин
кафедра історії України**

Юрій Тарабан

**УКРАЇНА В СУЧАСНИХ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ**

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Суми – 2024

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка
(протокол № 12 від 19.06.2024)*

Укладач:

Ю.В.Тарабан, доктор філософії у галузі освіти/педагогіки, старший викладач кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Рецензенти:

В'ячеслав Оліцький, кандидат історичних наук, завідувач кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Світлана Моцак, кандидат історичних наук, завідувач кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Україна в сучасних міжнародних відносинах: методичні матеріали до вивчення навчальної дисципліни / [уклад.: Ю.В.Тарабан]. Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2024. 40 с.

Методичні рекомендації призначені для надання допомоги в процесі вивчення навчальної дисципліни «Україна в сучасних міжнародних відносинах», для успішного виконання навчальних завдань та підготовки до занять. У видання подаються структура навчальної дисципліни, критерії оцінювання, розподіл балів по темах та розділах, плани, методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять, самостійної роботи студентів, рекомендовані джерела інформації та література з навчальної дисципліни.

Тарабан Ю.В., 2024
СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2024

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
2. ОПИС, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
7. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
8. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
9. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Україна в сучасних міжнародних відносинах» входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми (цикл навчальних дисциплін професійної підготовки).

Навчальна дисципліна «Україна в сучасних міжнародних відносинах» базується на знаннях раніше вивченої дисципліни «Новітня історія України», які сформували певні фахові компетентності, історико-педагогічні знання та вміння, основи комунікативної взаємодії.

Метою викладання навчальної дисципліни «Україна в сучасних міжнародних відносинах» є оволодіння студентами знань з історії зовнішньої політики України у добу незалежності в умовах сучасних міжнародних відносин.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Україна в сучасних міжнародних відносинах» є дослідження у галузі різних напрямків зовнішньої політики України, розвитку відносин України з країнами Центральної, Східної та Західної Європи, Південної та Північної Америки, Азії, Африки та державами, що сформувалися на пострадянському просторі.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів історії, суспільно-гуманітарних дисциплін, предметних знань у галузі історії та громадянської освіти, педагогіки та психології, теорії та методики навчання історії та характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти (основна школа).

Загальні компетентності

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

СК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.

СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

СК 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

СК 13. Здатність аналізувати події і процеси національної історії у загальноєвропейському та загальносвітовому контекстах.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.

ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

2. ОПИС, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Обов'язкова
		Рік підготовки:
4-й		
Семестр		
7-й		
Лекції		
14 год.		
Практичні, семінарські		
22 год.		
Лабораторні		
Самостійна робота		
48 год.		
Консультації:		
Загальна кількість годин – 84		Вид контролю: залік

Назви тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост.
Розділ 1. Формування зовнішньої політики України у добу незалежності.					
Тема 1.1 Формування зовнішньої політики України у добу незалежності	8	2	2		4
Розділ 2. Відносини України з зарубіжними державами					
Тема 2.1 Зовнішні відносини України з країнами Центральної та Східної Європи.	10	2	2		6
Тема 2.2 Зовнішні відносини України з європейськими державами «Великої сімки» (Німеччиною, Великобританією, Францією, Італією) та Японією.	10	2	4		6
Тема 2.3 Зовнішні відносини України з державами Північної Америки, що входять до «Великої сімки» (США, Канадою).	10	2	2		6
Тема 2.4 Зовнішні відносини України з країнами Азії.	10		2		6
Тема 2.5 Зовнішні відносини України з країнами Африки.	10		2		6
Тема 2.6 Зовнішня політика України стосовно країн пострадянського простору Російсько-Українська війна.	10	4	4		6
Розділ 3. Формування європейського вектору зовнішньої політики незалежної України та співпраця з міжнародними організаціями					
Тема 3.1 Співпраця України з НАТО та формування гарантій зовнішньої безпеки України.	8	2	4		4
Тема 3.2. Співпраця України з міжнародними організаціями. Участь України в роботі ООН. Співпраця з МАГАТЄ, ВООЗ, ЮНЕСКО, ЄБРР, ОБСЄ. Перспективи вступу України в Євросоюз.	8				4
	84	14	22		48

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни «Україна в сучасних міжнародних відносинах» можуть бути:

1. Усний контроль. Здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування. При індивідуальному опитуванні викладач ставить перед здобувачем вищої освіти декілька запитань, при фронтальному – перед усією аудиторією ставить серію логічно пов'язаних між собою запитань.
2. Письмовий контроль. Здійснюється за допомогою письмових завдань, виконання яких може бути короткочасним (15-20 хв.) або протягом усього навчального заняття. Письмовий контроль може мати різну глибину діагностики (поверхневий зріз або ґрунтовний комплексний аналіз).
3. Тестовий контроль. Тести – це спеціальні завдання, виконання або невиконання яких вказує на наявність або відсутність у здобувача вищої освіти відповідних знань та вмінь.
4. Підготовка доповідей, презентацій, есе. Передбачає виконання творчого завдання за результатами поглибленого дослідження окремої проблеми. Носить комплексний характер, демонструє здатність до навчально-дослідницької роботи.

При опануванні змісту навчальної дисципліни особлива увага приділяється дотриманню норм академічної доброчесності, запобігання плагіату, забезпечення довіри до результатів навчальної та дослідницької роботи, яку виконують здобувачі. Акцентується несумісність порушення норм академічної доброчесності з нормативними характеристиками навчальної діяльності студента закладу вищої освіти, доводяться до відома наслідки таких порушень.

В процесі оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами усіх видів аудиторної та поза аудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчальної програми шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання навчальних результатів з дисципліни реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень

студентів під час відвідувань лекцій, участі у семінарах, виконання тестових завдань, інших видів навчальної роботи, передбачених навчальною програмою дисципліни. Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **72 балів:** участь у *семінарах* – підготовка аналітичних звітів та доповідей і пред'явлення результатів в аудиторії у вигляді усних відповідей, участь в обговоренні семінарських питань / дискусіях, виконання практичних завдань, виконання завдань тестового контролю.

- **28 балів:** опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, підготовка рефератів, есе тощо.

Разом – **100 балів.**

**Критерії оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки студента
для підсумкового контролю з навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90–100	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок. Оцінка «відмінно» виставляється за повні, систематичні, логічно викладені знання. Студент повинен розуміти суть парадигми кожної історичної епохи, місце в ній конкретних історичних подій, постатей коло їх ідей і суть їх внеску в розвиток історії та культури. Він повинен володіти категоріальним апаратом, навичками логічного доведення, мати власну позицію по суті поставлених питань.
82–89	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками. Оцінка «добре» передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті історичних подій та фактів не завжди чітке.
74–81	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок. Оцінка «добре» передбачає, що, в цілому володіючи матеріалом, студент допускає незначні неточності та окремі помилки, виклад недостатньо систематизований, розуміння суті історичних подій та фактів не завжди чітке.
64–73	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків. Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка «задовільно» передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
60–63	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям. Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка «задовільно» передбачає засвоєння основних подій, фактів, дат, розуміння суті основних проблем курсу.
35–59	Кредит не зараховано. Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки. Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не розуміє

	суті основних подій, фактів, дат, розуміння основних проблем навчального курсу «Історія Сумщини та Північно-Східної України».
1–34	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Розподіл балів

Поточний контроль								Разом	Загальна сума
Розділ 1	Розділ 2						Розділ 3		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
Поточний контроль								60	100
6	6	6	10	6	6	6	10	10	
Контроль самостійної роботи									
3	3	8	3	3	3	8	4	5	40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Формування зовнішньої політики України у добу незалежності.

Тема 1.1. Формування зовнішньої політики України у добу незалежності.

Встановлення дипломатичних відносин з країнами світу. Відкриття дипломатичних представництв.

Розділ 2. Відносини України з зарубіжними державами.

Тема 2.1. Зовнішні відносини України з країнами Центральної та Східної Європи. Розвиток відносин з Польщею, Чехією, Словаччиною, Румунією, Угорщиною, Болгарією, Молдовою, Хорватією, Латвією, Литвою, Естонією, Фінляндією.

Тема 2.2. Зовнішні відносини України з європейськими державами «Великої сімки» (Німеччиною, Великобританією, Францією, Італією) та Японією.

Тема 2.3. Зовнішні відносини України з державами Північної Америки, що входять до «Великої сімки» (США, Канадою).

Тема 2.4. Зовнішні відносини України з країнами Азії. Розвиток відносин з Японією, КНР, Індією, Туреччиною, Іраном, ОАЕ, Пакистаном, Ізраїлем.

Тема 2.5. Зовнішні відносини України з країнами Африки. Розвиток відносин з Єгиптом, Марокко, Алжиром, Тунісом.

Розділ 3. Формування європейського вектору зовнішньої політики незалежної України та співпраця з міжнародними організаціями.

Тема 3.1. Співпраця України з НАТО та формування гарантій зовнішньої безпеки України.

Тема 3.2. Співпраця України з міжнародними організаціями. Участь України в роботі ООН. Співпраця з МАГАТЄ, ВООЗ, ЮНЕСКО, ЄБРР, ОБСЄ. Співробітництво Україна-НАТО. Перспективи вступу України в Євросоюз.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття - форма навчального заняття, на якому викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами. До заняття студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів). Перелік тем семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені виступи, активність студентів у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться у журнал викладача.

Зазвичай на семінарські заняття виносять не більше 4–6 запитань (на двогодинне заняття – не більше 2–3 питань).

Семінарське заняття в активній формі

Підготовка творчо обдарованих фахівців неможлива без активізації форм і методів навчального процесу. Однією з основних форм практичної підготовки є семінарське заняття, яке необхідно побудувати в активній формі процесу дієвого засвоєння студентами навчальної інформації за моделлю управління їх навчально-творчою діяльністю, тим самим інтенсифікувавши процес підготовки кадрів.

Мета проведення семінару в активній формі (САФ) - активізувати навчальний процес шляхом безпосереднього залучення студентів до організації та керівництва заняттям. Дана дидактична форма також призначена сформулювати і закріпити вміння з колективної підготовки, обґрунтування, прийняття та оцінки управлінських рішень, що є обов'язковим елементом творчої сформованості майбутніх фахівців з вищою освітою.

Активна форма занять передбачає якісні зміни у взаємовідносинах між викладачами і студентами: джерелом інформації стає не тільки викладач і відповідна навчальна і наукова література, але й сама аудиторія. Студенти з об'єкту управління перетворюються на суб'єкти, адже у цьому випадку вони стають активною стороною управлінського процесу. Викладач проектує таку дидактичну систему, за якої здобувачі самостійно організовують проведення

навчального заняття, виконуючи не тільки ретрансляторські функції з передачі інформації, але й розробляють алгоритм управління навчальною діяльністю, що забезпечує загальне підвищення ефективності процесу засвоєння знань і формування творчого досвіду особистості. При цьому відношення викладачів зі студентами стають суб'єкт-суб'єктними. В основі проведення САФ лежить моделювання конкретних виробничих ситуацій.

Основні види семінарських занять

Просемінар - перехідна форма організації навчально-пізнавальної діяльності студентів через практичні і лабораторні заняття, в структурі яких є окремі компоненти семінарської роботи, до вищої форми - власне семінарів. Головним завданням просемінарських занять є вироблення у студентів вміння виконувати різноманітні практичні роботи (працювати з підручником, історичними джерелами, реферувати літературу, складати тези), тобто, просемінари є своєрідними практикумами.

Семінар-дослідження - форма семінару, зміст якого полягає у набутті, поширенні та частковій реалізації історичних знань з наданням цьому процесу компонентів наукового дослідження. Семінар-дослідження здійснюється в три етапи, часто охоплює кілька групових занять з різними часовими інтервалами.

Семінар-„круглий стіл” - форма семінару, в основу якого закладено декілька поглядів, обговорення яких призводить до прийнятної для всіх учасників позиції або рішення.

Семінар-розгорнута бесіда. На такому семінарі тему розподіляють на невеликі за обсягом, але органічно пов'язані між собою проблемні запитання. Виконання одного завдання є основою для виконання наступного. Доцільно заохочувати слухачів виступати з уточненнями і доповненнями, що дає змогу залучити до обговорення максимум студентів. Цей вид семінару не передбачає письмових доповідей чи рефератів. Його структура: організація групи - вступне слово викладача - власне бесіда - підведення підсумків заняття.

Семінар-доповідь (повідомлення). Такий семінар потребує ґрунтовної підготовки, використання різноманітних інформаційних джерел. Доповідач

попередньо викладає свої думки, аргументує їх вагомими фактами. Решта студентів уважно його слухають, щоб бути готовими до доповнень, підтверджуючи чи спростовуючи викладене. Цей вид семінару має значні педагогічні можливості, але для їх реалізації необхідна активність студентів. З метою активізації студентів під час таких занять, крім основного доповідача, можуть виступити 1-2 опоненти. Після виступу опонентів виступають ще 4-5 студентів, а викладач підводить підсумок. Такий семінар часто набуває ознак дискусії.

Семінар-диспут (дискусія). Форма семінару, складовими якого є спірна проблема, різноманітність шляхів її достовірного вирішення, компетентність учасників. Для дискусії потрібна проблема не за об'ємом матеріалу, а по суті протиріччя.

Семінар-диспут передбачає чітко сформульовану тему і залучення до роботи всієї групи. Перелік питань має містити явні і приховані суперечності. Семінар вибудовується так, що з доповіддю з кожного питання виступає один доповідач, який не розкриває його повністю, а це передбачає доповнення, полеміку, обговорення. При цьому у висвітленні питання можуть бути різні погляди, різні оцінки історичних явищ, подій. Це спонукає мислити, доводити свою точку зору. За своєю структурою семінар-диспут містить вступне слово, власне дискусію і підбиття підсумків.

Семінар-конференція. Викладач заздалегідь визначає тему, мету і завдання семінару, розподіляє запитання між студентами з урахуванням індивідуальних можливостей, пропонує перелік необхідної літератури, проводить групові й індивідуальні консультації. Під час заняття одні студенти виступають із доповідями та повідомленнями, а інші доповнюють їх виступи, ставлять запитання, беруть участь у дискусії. Викладач проблемними запитаннями спрямовує обговорення доповідей, залучає до обміну думками. Доцільним є запрошення фахівців з проблеми, що обговорюється.

Семінар-прес-конференція. Механізм його проведення достатньо традиційний: команда з 4-5 осіб відповідає на запитання із загальної історичної

проблеми, її аспектів, відомостей з додаткової літератури тощо. Найбільш типовими формами такого семінару є наступні: а) група складає питання з проблеми, а ті, хто склав найбільше запитань, стають учасниками прес-конференції; б) студенти-автори найбільш цікавих запитань ставлять свої питання групі; в) викладач сам обирає студентів, що відповідатимуть на запитання аудиторії та ін.

Семінар-„карусель ” - форма семінару, спрямована на те, щоб задіяти максимальну кількість студентів. Студенти цілеспрямовано переміщуються з одного навчального місця на інше, тому кожний виступає в ролі того, хто навчається, того, хто навчає, оратора.

Семінар-„мозковий штурм” - форма семінару, яка містить цілеспрямоване орієнтування студентів на сприйняття та колективне вирішення складного питання на основі максимального розумового напруження учасників заняття.

Істотну роль у процесі підготовки до семінарських занять відіграють наочні посібники (карти, таблиці, схеми, презентації, фотоальбоми тощо).

Якісна підготовка до семінарського заняття передбачає:

- вивчення плану семінарського заняття, що означає усвідомлення суті основних питань заняття;
- врахування методичних вказівок викладача щодо виду та форми проведення семінару;
- ознайомлення зі списком літератури, опрацювання відповідних джерел, розділів підручників та допоміжної літератури;
- опрацювання основних термінів, понять, категорій, персоналій, хронології до теми;
- опрацювання конспекту лекції з даної теми;
- ознайомлення із завданнями для самоперевірки знань, ведення дискусії, можливими темами рефератів;
- написання тез відповідей на поставлені питання, реферату (за індивідуальним завданням);
- підготовка презентації з використанням мультимедійних технологій.

6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

СЕМІНАР № 1. ФОРМУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У ДОБУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

1. Формування правових засад зовнішньої політики України
2. Основні періоди та засоби зовнішньої політики України.
3. Зовнішньополітичний курс України після ухвалення Декларації про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України та міжнародне визнання держави.
4. Реалізація курсу на без'ядерний статус України.
5. Розбудова зовнішньополітичної служби держави. Підготовка кадрів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Галик В. М. Україна в Європі і світі: навч. посіб. / Володимир Галик ; [відп. за випуск Л. В. Тимошенко]. К.: Знання, 2013. 364 с. // https://pidru4niki.com/1181081155606/politologiya/ukrayina_v_yevropi_i_sviti
2. Головченко В. Дипломатична історія України : підручн. / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. Київ: Ніка-Центр, 2018. 420 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
3. Європейська інтеграція: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А. Грицяка та Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с. // <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Posibnyk.pdf>
4. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 573 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
5. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г. М. Перепелиці. К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с. // http://www.fpri.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/07/Yearbook_2013.pdf
6. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: Навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. 172 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-149.html>
7. Кучик О. С., Заяць О. А. Зовнішня політика України: навчальний посібник. – Київ: Знання, 2010. 572 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>

8. МЗС України. Європейський Союз <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/evropejskij-soyuz>
9. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
10. Мітрьєва С. І. Європейська безпека і Україна: Навчальний посібник. – Ужгород: Ліра, 2008. 222 с. (Серія “Євроінтеграція: український вимір”. Вип. 8) // <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/3708>
11. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. (30 прим).
12. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. // https://pidru4niki.com/158407208160/politologiya/zovnishnya_politika_ukrayini
13. Чекаленко, Л. Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк; за заг. ред. Л. Д. Чекаленко. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с. // <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-86e1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf>;
14. Яременко В. І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В. І. Яременко. Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с. // http://librarysnu.at.ua/jaremenko_v-i-zovnishnja_politika_ukrajini.pdf

Додаткова література

15. Гібридна війна: in verbo et in re: монографія / Донецький національний університет імені Василя Стуса / під. заг. ред. проф. Р.О. Додонова. Вінниця: ТОВ «НіланЛТД», 2017. 412 с. // <https://jmonographs.donnu.edu.ua/issue/view/94>
16. Європейський проект та Україна: монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Парохонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. К.: НІСД, 2012. 192 с. // <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2012-09/evrop-ea0b8.pdf>
17. Зінченко А. Історія дипломатії: від давнини до початку нового часу. Навчальний посібник.- Вінниця, Нова книга, 2002. 564 с. // <https://toloka.to/t48566>
18. Історія України: Хрестоматія / Упоряд. В. М. Литвин. К.: Наук, думка, 2013. 1056 с. // <http://1576.ua/books/7202>
19. Концепція зовнішньої політики України: експертні рекомендації // під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест, 2020. 108 с. // http://www.fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Konceptija_zovnishnoji_politiki_Ukrajini_05_10_1.pdf
20. Матяш І. Іноземні представництва в Україні (1917–1919 рр.): державна місія та повсякденність. Київ: Інститут історії України НАН України, 2019. // <http://resource.history.org.ua/item/0014575>

21. Нариси з історії дипломатії України / [О. І. Галенко, Є. Є. Камінський, М. В. Кірсенко та ін.; відп. ред. В. А. Смолій]. – Київ: Альтернативи, 2001. 733, [1] с. // https://chtyvo.org.ua/authors/Smolii_Valerii/Narysy_z_istorii_dyplomatii_Ukrainy/
22. Парахонський Б. О. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища: аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська. К.: НІСД, 2015. – 100 с. (Сер. «Національна безпека», вип. 10) // https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-11/Kruza_Yavor.indd-36e36.pdf
23. Парахонський Б. О., Яворська Г.М. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України: аналітична доповідь. К.:НІСД, 2013. 64 с.// http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Kononenko_NB-23e37.pdf
24. Політологія: Навчальний посібник / Щедрова Г. П., Барановський Ф. В., Карчевська О. В., Мазур О. Г., Михайловская О. Г., Новакова О. В., Пашина Н. П., Пробийголова Н. В. Луганськ: Вид-во СНУІм. В. Даля, 2011. 304 с. // http://librarysnu.at.ua/s_8_maya_2015/politologija_posibnik_2011.pdf
25. Українська призма: Зовнішня політика 2018. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. Київ, 2019. 258 с. // <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/15377.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Інститут історії України // <http://history.org.ua/uk>
2. Міністерство закордонних справ України: офіційний сайт // <https://mfa.gov.ua/>
3. Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин // <http://sshdir.org.ua/>
4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua/>

СЕМІНАР № 2. ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

1. Особливості становлення та розвиток відносин України з державами Центрально-Східної Європи.
2. Відносини України з республікою Польща.
3. Україна та Румунія.
4. Україно-Угорські відносини.
5. Співробітництво України та Болгарії.
6. Україно-Чеські та Україно-Словацькі відносини.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

26. Галик В. М. Україна в Європі і світі: навч. посіб. / Володимир Галик ; [відп. за випуск Л. В. Тимошенко]. К.: Знання, 2013. 364 с. // https://pidru4niki.com/1181081155606/politologiya/ukrayina_v_yevropi_i_sviti

27. Головченко В. Дипломатична історія України : підручн. / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. Київ: Ніка-Центр, 2018. 420 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
28. Європейська інтеграція: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А. Грицяка та Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с. // <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Posibnyk.pdf>
29. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 573 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
30. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г. М. Перепелиці. К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с. // http://www.fpri.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/07/Yearbook_2013.pdf
31. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: Навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. 172 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-149.html>
32. Кучик О. С., Заяць О. А. Зовнішня політика України: навчальний посібник. – Київ: Знання, 2010. 572 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
33. МЗС України. Європейський Союз <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/yevropejskij-soyuz>
34. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
35. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. (30 прим).
36. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. // https://pidru4niki.com/158407208160/politologiya/zovnishnya_politika_ukrayini
37. Яременко В. І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В. І. Яременко. Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с. // http://librarysnu.at.ua/jaremenko_v-i-zovnishnja_politika_ukrajini.pdf

Додаткова література

38. Європейський проект та Україна: монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. К.: НІСД, 2012. 192 с. // <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2012-09/evrop-ea0b8.pdf>
39. Концепція зовнішньої політики України: експертні рекомендації // під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест, 2020. 108 с. // http://www.fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Koncepcija_zovnishnoji_politiki_Ukrajini_05.10_1.pdf
40. Матяш І. Іноземні представництва в Україні (1917–1919 рр.): державна місія та повсякденність. Київ: Інститут історії України НАН України, 2019. // <http://resource.history.org.ua/item/0014575>
41. Нариси з історії дипломатії України / [О. І. Галенко, Є. Є. Камінський, М. В. Кірсенко та ін.; відп. ред. В. А. Смолій]. – Київ: Альтернативи, 2001. 733, [1] с. // https://chtyvo.org.ua/authors/Smolii_Valerii/Narysy_z_istorii_dyplomatii_Ukrainy/
42. Політологія: Навчальний посібник / Щедрова Г. П., Барановський Ф. В., Карчевська О. В., Мазур О. Г., Михайловская О. Г., Новакова О. В., Пашина Н. П., Пробийголова Н. В. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. 304 с. // http://librarysnu.at.ua/s_8_maya_2015/politologija_posibnik_2011.pdf
43. Українська призма: Зовнішня політика 2018. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. Київ, 2019. 258 с. // <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/15377.pdf>

СЕМІНАР № 3-4. ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВАМИ «ВЕЛИКОЇ СІМКИ» (НІМЕЧЧИНОЮ, ВЕЛИКОБРИТАНІЄЮ, ФРАНЦІЄЮ, ІТАЛІЄЮ) ТА ЯПОНІЄЮ.

1. Розбудова відносин з ФРН.
2. Співробітництво України з Великою Британією.
3. Франція як важливий чинник європейської і трансатлантичної інтеграції України.
4. Політичний діалог України з Італією.
5. Розвиток відносин з Японією. Українсько-японське економічне та політичне співробітництво.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

44. Галик В. М. Україна в Європі і світі: навч. посіб. / Володимир Галик ; [відп. за випуск Л. В. Тимошенко]. К.: Знання, 2013. 364 с. // https://pidru4niki.com/1181081155606/politologiya/ukrayina_v_yevropi_i_sviti
45. Головченко В. Дипломатична історія України : підручн. / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. Київ: Ніка-Центр, 2018. 420 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
46. Європейська інтеграція: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А. Грицяка та Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с. // <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Posibnyk.pdf>
47. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 573 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
48. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г. М. Перепелиці. К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с. // http://www.fpri.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/07/Yearbook_2013.pdf
49. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: Навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. 172 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-149.html>
50. Кучик О. С., Заяць О. А. Зовнішня політика України: навчальний посібник. – Київ: Знання, 2010. 572 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
51. МЗС України. Європейський Союз <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/yevropejskij-soyuz>
52. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
53. Мітряєва С. І. Європейська безпека і Україна: Навчальний посібник. – Ужгород: Ліра, 2008. 222 с. (Серія “Євроінтеграція: український вимір”. Вип. 8) // <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/3708>
54. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. (30 прим).

55. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. // https://pidru4niki.com/158407208160/politologiya/zovnishnya_politika_ukrayini
56. Чекаленко, Л. Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк; за заг. ред. Л. Д. Чекаленко. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с. // <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-86e1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf>;
57. Яременко В. І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В. І. Яременко. Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с. // http://librarysnu.at.ua/jaremenko_v-i-zovnishnja_politika_ukrajini.pdf

Додаткова література

58. Європейський проект та Україна: монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. К.: НІСД, 2012. 192 с. // <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2012-09/evrop-ea0b8.pdf>
59. Концепція зовнішньої політики України: експертні рекомендації // під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест, 2020. 108 с. // http://www.fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Koncepcija_zovnishnoji_politiki_Ukrajini_05.10_1.pdf
60. Матяш І. Іноземні представництва в Україні (1917–1919 рр.): державна місія та повсякденність. Київ: Інститут історії України НАН України, 2019. // <http://resource.history.org.ua/item/0014575>
61. Нариси з історії дипломатії України / [О. І. Галенко, Є. Є. Камінський, М. В. Кірсенко та ін.; відп. ред. В. А. Смолій]. – Київ: Альтернативи, 2001. 733, [1] с. // https://chtyvo.org.ua/authors/Smolii_Valerii/Narysy_z_istorii_dyplomatii_Ukrainy/
62. Парахонський Б. О., Яворська Г.М. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України: аналітична доповідь. К.: НІСД, 2013. 64 с. // http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Kononenko_NB-23e37.pdf
63. Українська призма: Зовнішня політика 2018. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. Київ, 2019. 258 с. // <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/15377.pdf>

СЕМІНАР № 5. ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З ДЕРЖАВАМИ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ, ЩО ВХОДЯТЬ ДО «ВЕЛИКОЇ СІМКИ» (США, КАНАДОЮ).

План

- 1. Відносини України зі Сполученими Штатами Америки (США): динаміка та актуальні проблеми співробітництва.**
- 2. Українсько-канадське особливе партнерство.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

64. Галик В. М. Україна в Європі і світі: навч. посіб. / Володимир Галик ; [відп. за випуск Л. В. Тимошенко]. К.: Знання, 2013. 364 с. // https://pidru4niki.com/1181081155606/politologiya/ukrayina_v_yevropi_i_sviti
65. Головченко В. Дипломатична історія України : підручн. / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. Київ: Ніка-Центр, 2018. 420 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
66. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 573 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
67. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г. М. Перепелиці. К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с. // http://www.fpri.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/07/Yearbook_2013.pdf
68. Кучик О. С., Заяць О. А. Зовнішня політика України: навчальний посібник. – Київ: Знання, 2010. 572 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
69. МЗС України. Європейський Союз <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/evropejskij-soyuz>
70. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
71. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. (30 прим).
72. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. // https://pidru4niki.com/158407208160/politologiya/zovnishnya_politika_ukrayini
73. Чекаленко, Л. Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк; за заг. ред. Л. Д. Чекаленко. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с. // <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-86e1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf>;
74. Яременко В. І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В. І. Яременко. Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с. // http://librarysnu.at.ua/jaremenko_v-i-zovnishnja_politika_ukrajini.pdf

Додаткова література

75. Зінченко А. Історія дипломатії: від давнини до початку нового часу. Навчальний посібник.- Вінниця, Нова книга, 2002. 564 с. // <https://toloka.to/t48566>
76. Історія України: Хрестоматія / Упоряд. В. М. Литвин. К.: Наук, думка, 2013. 1056 с. // <http://1576.ua/books/7202>
77. Концепція зовнішньої політики України: експертні рекомендації // під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест, 2020. 108 с. // http://www.fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Koncepcija_zovnishnoji_politiki_Ukrajini_05.10_1.pdf
78. Українська призма: Зовнішня політика 2018. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. Київ, 2019. 258 с. // <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/15377.pdf>

СЕМІНАР № 6. ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ АЗІЇ.

План

1. Загальна характеристика відносин України з країнами Азії
2. Розвиток відносин з КНР, Індією, Туреччиною, Іраном, ОАЕ, Пакистаном, Ізраїлем.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

79. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 573 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
80. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г. М. Перепелиці. К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с. // http://www.fpri.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/07/Yearbook_2013.pdf
81. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: Навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. 172 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-149.html>
82. Кучик О. С., Заяць О. А. Зовнішня політика України: навчальний посібник. – Київ: Знання, 2010. 572 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
83. МЗС України. Європейський Союз <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/evropejskij-soyuz>
84. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F>

=

[%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf](#)

85. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. (30 прим).
86. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. // https://pidru4niki.com/158407208160/politologiya/zovnishnya_politika_ukrayini
87. Чекаленко, Л. Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк; за заг. ред. Л. Д. Чекаленко. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с. // <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-86e1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf>;
88. Яременко В. І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В. І. Яременко. Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с. // http://librarysnu.at.ua/jaremenko_v-i-zovnishnja_politika_ukrajini.pdf

Додаткова література

89. Зінченко А. Історія дипломатії: від давнини до початку нового часу. Навчальний посібник.- Вінниця, Нова книга, 2002. 564 с. // <https://toloka.to/t48566>
90. Історія України: Хрестоматія / Упоряд. В. М. Литвин. К.: Наук, думка, 2013. 1056 с. // <http://1576.ua/books/7202>
91. Концепція зовнішньої політики України: експертні рекомендації // під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест, 2020. 108 с. // http://www.fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Konceptija_zovnishnoji_politiki_Ukrajini_05.10_1.pdf
92. Українська призма: Зовнішня політика 2018. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. Київ, 2019. 258 с. // <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/15377.pdf>

СЕМІНАР № 7. ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ З КРАЇНАМИ АФРИКИ.

План

3. Загальна характеристика відносин України з країнами Африки
4. Розвиток відносин з Єгиптом, Марокко, Алжиром, Тунісом.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

93. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 573 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>

94. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г. М. Перепелиці. К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с. // http://www.fpri.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/07/Yearbook_2013.pdf
95. Кучик О. С., Заяць О. А. Зовнішня політика України: навчальний посібник. – Київ: Знання, 2010. 572 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
96. МЗС України. Європейський Союз <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/evropejskij-soyuz>
97. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
98. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. (30 прим).
99. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. // https://pidru4niki.com/158407208160/politologiya/zovnishnya_politika_ukrayini
100. Яременко В. І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В. І. Яременко. Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с. // http://librarysnu.at.ua/jaremenko_v-i-zovnishnja_politika_ukrajini.pdf

Додаткова література

101. Концепція зовнішньої політики України: експертні рекомендації // під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест, 2020. 108 с. // http://www.fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Koncepcija_zovnishnoji_politiki_Ukrajini_05.10_1.pdf
102. Нариси з історії дипломатії України / [О. І. Галенко, Є. Є. Камінський, М. В. Кірсенко та ін.; відп. ред. В. А. Смолій]. – Київ: Альтернативи, 2001. 733, [1] с. // https://chtyvo.org.ua/authors/Smolii_Valerii/Narysy_z_istorii_dyplomatii_Ukrainy/
103. Парахонський Б. О. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища: аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська. К.: НІСД, 2015. – 100 с. (Сер. «Національна безпека», вип. 10) // https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-11/Kruza_Yavor.indd-36e36.pdf
104. Парахонський Б. О., Яворська Г.М. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України: аналітична доповідь. К.: НІСД, 2013. 64 с. // http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Kononenko_NB-23e37.pdf

СЕМІНАР № 8-9. ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ СТОСОВНО КРАЇН ПОСТРАДЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ. РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА

План

1. Українсько-російські відносини до 2014 року
2. Анексія Росією Криму та розв'язання війни на Донбасі
3. Реакція провідних держав на російську агресію

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

105. Галик В. М. Україна в Європі і світі: навч. посіб. / Володимир Галик ; [відп. за випуск Л. В. Тимошенко]. К.: Знання, 2013. 364 с. // https://pidru4niki.com/1181081155606/politologiya/ukrayina_v_yevropi_i_sviti
106. Головченко В. Дипломатична історія України : підручн. / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. Київ: Ніка-Центр, 2018. 420 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
107. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 573 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
108. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г. М. Перепелиці. К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с. // http://www.fpri.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/07/Yearbook_2013.pdf
109. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: Навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. 172 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-149.html>
110. Кучик О. С., Заяць О. А. Зовнішня політика України: навчальний посібник. – Київ: Знання, 2010. 572 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
111. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. (30 прим).
112. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. // https://pidru4niki.com/158407208160/politologiya/zovnishnya_politika_ukrayini
113. Чекаленко, Л. Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк; за заг. ред. Л. Д. Чекаленко. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010.

- 464 с. // <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-86e1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf>;
114. Яременко В. І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В. І. Яременко. Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с. // http://librarysnu.at.ua/jaremenko_v-i-zovnishnja_politika_ukrajini.pdf

Додаткова література

115. Гібридна війна: in verbo et in praxi: монографія / Донецький національний університет імені Василя Стуса / під. заг. ред. проф. Р.О. Додонова. Вінниця: ТОВ «НіланЛТД», 2017. 412 с. // <https://jmonographs.donnu.edu.ua/issue/view/94>
116. Історія України: Хрестоматія / Упоряд. В. М. Литвин. К.: Наук, думка, 2013. 1056 с. // <http://1576.ua/books/7202>
117. Концепція зовнішньої політики України: експертні рекомендації // під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест, 2020. 108 с. // http://www.fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Koncepcija_zovnishnoji_politiki_Ukrajini_05.10_1.pdf
118. Матяш І. Іноземні представництва в Україні (1917–1919 рр.): державна місія та повсякденність. Київ: Інститут історії України НАН України, 2019. // <http://resource.history.org.ua/item/0014575>
119. Нариси з історії дипломатії України / [О. І. Галенко, Є. Є. Камінський, М. В. Кірсенко та ін.; відп. ред. В. А. Смолій]. – Київ: Альтернативи, 2001. 733, [1] с. // https://chtyvo.org.ua/authors/Smolii_Valerii/Narysy_z_istorii_dyplomatii_Ukrainy/
120. Парахонський Б. О. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища: аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська. К.: НІСД, 2015. – 100 с. (Сер. «Національна безпека», вип. 10) // https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-11/Kruza_Yavor.indd-36e36.pdf
121. Парахонський Б. О., Яворська Г.М. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України: аналітична доповідь. К.:НІСД, 2013. 64 с.// http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Kononenko_NB-23e37.pdf
122. Політологія: Навчальний посібник / Щедрова Г. П., Барановський Ф. В., Карчевська О. В., Мазур О. Г., Михайловская О. Г., Новакова О. В., Пашина Н. П., Пробийголова Н. В. Луганськ: Вид-во СНУІм. В. Даля, 2011. 304 с. // http://librarysnu.at.ua/s_8_maya_2015/politologija_posibnik_2011.pdf
123. Українська призма: Зовнішня політика 2018. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. Київ, 2019. 258 с. // <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/15377.pdf>

СЕМІНАР № 10-11. СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З НАТО ТА ФОРМУВАННЯ ГАРАНТІЙ ЗОВНІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

План

1. Участь України в системі міжнародної безпеки.
2. Механізми співпраці України з НАТО в сучасних реаліях.
3. Перспективи співробітництва України з НАТО в умовах агресії Російської Федерації проти України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

124. Галик В. М. Україна в Європі і світі: навч. посіб. / Володимир Галик ; [відп. за випуск Л. В. Тимошенко]. К.: Знання, 2013. 364 с. // https://pidru4niki.com/1181081155606/politologiya/ukrayina_v_yevropi_i_sviti
125. Головченко В. Дипломатична історія України : підручн. / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. Київ: Ніка-Центр, 2018. 420 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
126. Європейська інтеграція: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А. Грицяка та Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с. // <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Posibnyk.pdf>
127. Зовнішня політика України: навч. посіб. / О. С. Кучик, О. А. Заяць; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Знання, 2010. 573 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
128. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г. М. Перепелиці. К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с. // http://www.fpri.kiev.ua/wp-content/uploads/2016/07/Yearbook_2013.pdf
129. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: Навч. посіб. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. 172 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-149.html>
130. Кучик О. С., Заяць О. А. Зовнішня політика України: навчальний посібник. – Київ: Знання, 2010. 572 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-150.html>
131. МЗС України. Європейський Союз <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/evropejskij-soyuz>
132. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. // <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D1%82%D0%B0->

[%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8F
=
%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0
-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf](#)

133. Мітряєва С. І. Європейська безпека і Україна: Навчальний посібник. – Ужгород: Ліра, 2008. 222 с. (Серія “Євроінтеграція: український вимір”. Вип. 8) // <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/3708>
134. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. (30 прим).
135. Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України: Підручник. К.: Либідь, 2006. 712 с. // https://pidru4niki.com/158407208160/politologiya/zovnishnya_politika_ukrayini
136. Чекаленко, Л. Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк; за заг. ред. Л. Д. Чекаленко. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с. // <http://portal.iapm.edu.ua/portal/media/books/fc8e7971-86e1-4de2-b69f-d23eef4d5c41.pdf>;
137. Яременко В. І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В. І. Яременко. Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с. // http://librarysnu.at.ua/jaremenko_v-i-zovnishnja_politika_ukrajini.pdf

Додаткова література

138. Гібридна війна: in verbo et in praxi: монографія / Донецький національний університет імені Василя Стуса / під. заг. ред. проф. Р.О. Додонова. Вінниця: ТОВ «НіланЛТД», 2017. 412 с. // <https://jmonographs.donnu.edu.ua/issue/view/94>
139. Європейський проект та Україна: монографія / А. В. Єрмолаєв, Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова [та ін.]. К.: НІСД, 2012. 192 с. // <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2012-09/evrop-ea0b8.pdf>
140. Зінченко А. Історія дипломатії: від давнини до початку нового часу. Навчальний посібник.- Вінниця, Нова книга, 2002. 564 с. // <https://toloka.to/t48566>
141. Концепція зовнішньої політики України: експертні рекомендації // під загальною редакцією Є. Габер, С. Корсунського, Г. Шелест, 2020. 108 с. // http://www.fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/Koncepcija_zovnishnoji_politiki_Ukrajini_05.10_1.pdf
142. Матяш І. Іноземні представництва в Україні (1917–1919 рр.): державна місія та повсякденність. Київ: Інститут історії України НАН України, 2019. // <http://resource.history.org.ua/item/0014575>
143. Парахонський Б. О. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища: аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська. К.: НІСД, 2015. – 100 с. (Сер. «Національна безпека», вип. 10) // https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-11/Kruza_Yavor.indd-36e36.pdf
144. Парахонський Б. О., Яворська Г.М. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України: аналітична

доповідь. К.:НІСД, 2013. 64
http://old2.niss.gov.ua/content/articles/files/Kononenko_NB-23e37.pdf

с.//

7. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота – це вид навчальної діяльності, в процесі якої студент самостійно опрацьовує теоретичне чи практичне питання, тему, вирішує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, на лекціях, практичних або лабораторних заняттях.

Самостійна робота студента є однією з основних форм навчального процесу у вищій школі. Лише самостійна робота в комплексі з іншими формами навчання забезпечує всебічне вивчення та глибоке засвоєння студентами навчального матеріалу, оволодіння методами наукового пізнання, опанування специфічною термінологією, виховання особистостей, які здатні мислити творчо, аналітично, яскраво і неординарно. Також вона має на меті сприяти підготовці студента до семінарських занять.

До форми самостійної роботи студентів відносяться: аналіз і конспектування документів та різних історичних джерел, самостійне вивчення монографій і наукових статей, навчальної та навчально-методичної літератури, написання тематичних повідомлень, доповідей, рефератів. Основне завдання студента під час самостійної роботи – уважно читати, думати, аналізувати і конспектувати матеріал.

Самостійна робота над історичними джерелами, навчальною та науковою літературою розпочинається з попереднього ознайомлення з ними. Необхідно прочитати зміст, вступ, позначити дати написання або прийняття того чи іншого документа. Слід уважно прочитати документ чи наукову роботу, роблячи попередні чорнові записи, і лише після цього доцільно розпочинати складання конспекту.

Загальних і єдиних для всіх правил ведення конспекту не існує. Ведення конспекту – справа творча і індивідуальна. Є лише деякі загальні рекомендації щодо ведення конспекту. Конспект – це стислий переказ своїми словами основних ідей, проблем та подій. Конспектувати слід лише головні ідеї джерела, основні події, явища і їх наслідки. Конспектуючи матеріал, студенти можуть цитувати

окремі положення документа, найбільш важливі ідеї авторів монографій і статей. Але обов'язково слід робити посилання на використані і процитовані матеріали із зазначенням номерів сторінок. Записи в конспекті треба вести чітко й розбірливо, вони повинні відповідати темі самостійної роботи. Під час ведення конспекту допускається скорочення слів, термінів, понять. Важливі дати, події, терміни доцільно виділяти кольором або підкреслювати відповідні місця. Конспект може бути написаний у вигляді тез, мати невеликий обсяг, але при цьому бути ґрунтовним за змістом та логічно завершеним. Головне це те, що конспект має допомогти студенту під час його відповіді на семінарі та сприяти глибокому засвоєнню навчального матеріалу.

8. ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми
1	Формування зовнішньої політики України у добу незалежності.
2	Зовнішні відносини України з країнами Центральної та Східної Європи.
3	Зовнішні відносини України з європейськими державами «Великої сімки» (Німеччиною, Великобританією, Францією, Італією) та Японією.
4	Зовнішні відносини України з державами Північної Америки, що входять до «Великої сімки» (США, Канадою).
5	Зовнішня політика України з країнами Азії
6	Зовнішня політика України з країнами Африки.
7	Зовнішня політика України стосовно країн пострадянського простору Російсько-Українська війна.
8	Співпраця України з НАТО та формування гарантій зовнішньої безпеки України.
9	Співпраця України з міжнародними організаціями. Участь України в роботі ООН. Співпраця з МАГАТЄ, ВООЗ, ЮНЕСКО, ЄБРР, ОБСЄ. Перспективи вступу України в Євросоюз.

9. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Формування правових засад зовнішньої політики незалежної України
2. Основні періоди та засоби зовнішньої політики України.
3. Зовнішньополітичний курс України після ухвалення Декларації про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України та міжнародне визнання держави.
4. Реалізація курсу на без'ядерний статус України.
5. Розбудова зовнішньополітичної служби держави. Підготовка кадрів.
6. Особливості становлення та розвиток відносин України з державами Центрально-Східної Європи.
7. Відносини України з республікою Польща.
8. Україна та Румунія.
9. Україно-Угорські відносини.
10. Співробітництво України та Болгарії.
11. Україно-Чеські та Україно-Словацькі відносини.
12. Розбудова відносин з ФРН.
13. Співробітництво України з Великою Британією.
14. Франція як важливий чинник європейської і трансатлантичної інтеграції України.
15. Політичний діалог України з Італією.
16. Розвиток відносин з Японією. Українсько-японське економічне та політичне співробітництво.
17. Відносини України зі Сполученими Штатами Америки (США): динаміка та актуальні проблеми співробітництва.
18. Українсько-канадське особливе партнерство.
19. Зовнішні відносини України з країнами Азії.
20. Зовнішні відносини України з країнами Африки.
21. Зовнішня політика України з країнами на пострадянському просторі.
22. Російсько-українська війна.

23. Українсько-російські відносини до 2014 року.
24. Анексія Росією Криму та розв'язання війни на Донбасі.
25. Реакція провідних держав на російську агресію.
26. Співпраця України з НАТО та формування гарантій зовнішньої безпеки України.
27. Участь України в системі міжнародної безпеки.
28. Механізми співпраці України з НАТО в сучасних реаліях.
29. Перспективи співробітництва України з НАТО в умовах агресії Російської Федерації проти України.
30. Співпраця України з міжнародними організаціями. Участь України в роботі ООН. Співпраця з МАГАТЄ, ВООЗ, ЮНЕСКО, ЄБРР, ОБСЄ. Співробітництво Україна-НАТО. Перспективи вступу України в Євросоюз.